

WANDELING “BRUGGE, ANDERS BEKEKEN” - DEEL II

Ook deel II van deze stadswandeling is geschreven voor de leden van de B.M.W. We willen u wat bekende en minder bekende kantjes van de Brugse binnenstad laten zien. Het tweede deel van de wandeling brengt u verder de stad in. Neem er ook nu je tijd voor. Er is nog zoveel te zien en te weten in en over Brugge.

Brugge, anders bekeken Deel II

We zetten de wandeling verder waar we het eerste deel stopten, aan de Vlamingbrug. Hier was meer dan 150 jaar -van 1127 tot 1297- het einde van de Brugse binnenstad.

Een prachtige erker siert de Vlamingbrug. Het is een uniek bouwwerk uit 1514, toen edelsmid Herman van Oostvelde in het huis aan de brug woonde. Hij wenste wat zonlicht in zijn atelier en kreeg van het stadsbestuur toelating voor de bouw van deze kunstige erker.

Van 1829 woonde Jan-Baptist Botquin in het pand. Hij was de laatste beul van Brugge. Vele jaren volgden de Botquin's elkaar op. De laatste terechtstelling had plaats op 3 april 1862. Het was Botquin die de kop liet rollen van ene Pieter Acke. De guillotine had een laatste keer gewerkt en verdween naar het Gruuthusemuseum.

We volgen de Augustijnenrei. Hier stond in 1276 het klooster van de Eremieten van de Heilige Augustinus. De bedelorde had bewust voor deze plaats gekozen. Het was immers in deze buurt dat de vreemde kooplieden, de diplomaten, de bankiers en vele rijke burgers verbleven. Handelaars uit Genua, Venetië en Navara deden beroep op de Paters Augustijnen voor het verzorgen van katholieke plichten. Ook beoefenaars van kunstambachten zoals kunstschilders, goudsmeden, tapijtwevers en anderen zochten de omgeving van het kapitaal op en hadden in de kapel van de paters hun bidplaats. De bedelorde van de Augustijnen leefde er tussen het begoede volk.

We gaan tot aan de Augustijnenbrug en steken daar de rei over. Het was op vraag van de Paters Augustijnen dat het stadsbestuur in 1294 een houten brug legde en deze in 1391 heeft vervangen door het huidige stenen exemplaar. Het is de oudste, bewaarde brug van de binnenstad.

Boven op de brug kijken we de Spanjaardstraat in. Rechts op de hoek staat het in 1970 gerenoveerde huis “De nood Gods”. Bij de Bruggelingen is het pand gekend als het Spookhuis. Dat komt door de Engelse auteur Florence Marryat die in 1891 het verhaal “The story of the monk” schreef waarin ze -ten onrechte- beweerde dat het huis een vrouwenklooster was. Een monnik van het Augustijnenklooster zou op een nacht via een onderaardse gang tot in het klooster zijn geraakt en er een jonge zuster hebben vermoord omdat zij niet op zijn avances inging. De non en de pater Augustijn dwaalden sedert die dag elke nacht door het huis Verzinsels natuurlijk. Wél waarheid is het feit dat Achilles Van Acker in 1934 samen met z’n vrouw Anna en z’n drie zonen korte tijd in het huis woonde. Hij had er voldoende ruimte om z’n boeken in onder te brengen. Nog vóór 1940 was Van Acker er alweer vertrokken.

De andere hoek en de volledige gevel langs het water worden ingenomen door de “Kliniek van de Zwarte Zusters”. De zusters Augustinessen vestigden zich in 1807 op de Woensdagmarkt. Ze verzorgden oorspronkelijk zieken aan huis. In 1926 startten zij op die plaats met een eigen kliniek.

De kliniek van de Zwarte Zusters beslaat momenteel een heel huizenblok. De kliniek heeft een afdeling palliatieve zorg en werkt samen met andere Brugse ziekenhuizen.

We wandelen voorbij de gevel van de kliniek van de Zwarte Zusters tot aan de Torrebrug. De naam van de brug komt van de Spaanse familie De la Torre die sedert de 15de eeuw in de Spanjaardstraat was gevestigd. De Spaanse koopman Francesco De la Torre was rond 1510 wellicht bouwheer van de brug. We laten de Gouden handrei rechts liggen en steken het brugje over naar de Gouden Handstraat. We gaan naar rechts. Het grote witte huis op de hoek was vroeger de residentie van de familie Serweytens. Nadien was het in gebruik als privé oogkliniek Sint-Lucia. Het was dokter Antoine Bernolet en zijn zoon dokter Jan Bernolet die op 1 januari met de privé kliniek van start gingen. Steeds strengere normen hadden de sluiting tot gevolg. Thans is het in gebruik voor het Europacollege. Boven de deur is het logo van de oogkliniek Sint-Lucia nog te zien.

Zoals eerder geschreven kozen de betere burgers van de stad deze buurt om te wonen. De nabijheid van de binnenhaven, de banken en de natiehuizen van de vele vreemde mogendheden waren daar niet vreemd aan.

Schilder Jan Van Eyck kocht er in 1432 een atelier en woning. Dat moet ongeveer geweest zijn waar thans de stijlvol gerenoveerde gevel staat van nummer 6. Jeronimo Lauryn, heer van Watervliet woonde er omstreeks 1500. Zijn "Hof van Watervliet" werd door zijn kleinzoon in de helft van de 16de eeuw verhuisd naar de Oude Burg.

Charles de Croeser, burgemeester van Brugge, had zijn winterverblijf in de Gouden Handstraat. Hij was het die in 1810 keizer Napoleon mocht ontvangen bij diens bezoek aan de stad.

Omstreeks 1820 woonde Baron John Sutton in deze straat. Hij was de medestichter van het Engels Seminarie en groot weldoener van de Sint-Gilliskerk, de parochiekerk waar de straat toe behoorde.

We komen aan het einde van de straat, in de Langerei en gaan naar rechts de Gouden Handbrug op. Deze brug overwelft de samenvloeiing van de Gouden Handrei met de Langerei. De oudste vermelding van de brug dateert uit 1291, maar dan onder de naam Torrebrug ! Na heel wat verbouwingen werd de huidige brug gebouwd in 1912. Ze werd verstevigd en aangepast ter wille van de stadstrams die in aantocht waren.

Net voorbij de Gouden Handbrug zien we links de Carmersbrug. Die brug gaan we op. Tot 1976 was hier een platte ijzeren draaibrug. Deze werd vervangen door een steil stenen exemplaar. Dit was om doorgang te verlenen aan de watertram. De tram is er nooit gekomen. Maar de steile brug is gebleven ! Tegen de kade van de Sint-Annarei, aan de overzijde van brug werd bij de laatste renovatie een beeld geplaatst die een Karmeliet voorstelt die het waterpeil in de reie meet. Het is een beeld van J. Franck.

Als we boven op de Carmersbrug staan, kijken we achterom naar de straat tegenover de brug : het Genthof. Het kleine gebouwtje op de hoek kwam er door de stadstram !

De tram moest door het Genthof rijden. Om de bocht vanuit de Langerei te nemen werd rechts op de hoek het huis "Quatre Bras" afgebroken. Later verscheen op het overblijvend stukje grond een aanbouwsel dat café "Terrastje" werd genoemd. Op 31 juli 1951 reed de laatste stadstram door Brugge. Na 40 jaar tramplezier.

We gaan verder over de Carmersbrug en gaan naar rechts, langs de reie. De poort in het midden van de huizenrij is de vroegere ingang van brouwerij Aigle Belgica. De oorsprong van de brouwerij gaat tot 1553 en vroeger. Na een fusie in 1928 met de Gentse brouwerij Belgica werd het brouwen in Brugge voortgezet tot 1978. Nog tot 1985 werd in het gebouw depôt gehouden. De fabrieksgebouwen verdwenen maar het hoofdgebouw werd behouden als luxeappartementen. Hier woont Raymond van het Groenewoud. We zetten onze weg verder tot de volgende brug aan onze rechterzijde.

We stappen de Strobrug op, richting Jan van Eyckplein. Op de brug kijken we even achterom naar twee merkwaardige huizen.

Links in het huis met nummer 23, op de hoek van het Blekersstraatje woonde van 1964 tot aan zijn overlijden op 10 juli 1975 staatminister Achilles Van Acker. Het zijn twee huizen die tot een woning werden verbouwd. Van Acker was een eminent Bruggeling en drie maal eerste minister van het land. Zijn politieke loopbaan begon in 1926 toen hij tot gemeenteraadslid van de stad werd verkozen. Hij werd de eerste maal premier in 1945. In 1961 werd hij verkozen tot Kamervoorzitter. Hij bleef dat ononderbroken tot 1974. Dertien jaar ononderbroken voorzitterschap maakt hem de langst zetelende kamervoorzitter van het land. Van het pand waar hij woonde zijn er vermeldingen tot in de 16de eeuw. Het vorstenpaar Boudewijn en Fabiola waren er incognito te gast.

Het straatje rechts naast het huis waar Van Acker woonde is de Blekerstraat. In deze straat is Café Vlissinghe gevestigd, de oudste herberg van Brugge. Reeds in 1515 is er sprake van “den herberg in ’t Bleckerstraetkin”. De naam Vlissinghe heeft niets te maken met het Nederlandse Vlissingen. Met wat dan wel ? Niemand weet het ! Een anekdote : Boven de inkomdeur in het café hangt een schilderij van 55 X 60 cm, voorstellende “den ouden Theunis en zijn wijf”. Het zouden uitbaters van de herberg zijn uit 1605 die beiden meer dan honderd jaar werden en op dezelfde dag stierven. De juiste datering van het schilderij is onduidelijk. Toen de herberg samen met het handelsfonds van Aigle Belgica overging naar de brouwerij Piedboef werd het werk op 15 september 1983 uit de herberg weggenomen. Op 18 januari 1984 kwam het terug naar zijn oude plaats... onder de vorm van een waardeloze fotografische reproductie !

Rechts van het Blekerstraatje zie je de statige woning nr 22. De gevel dateert uit de 18de eeuw. Sedert 1974 is de woning beschermd en sinds 1992 is dit ook het geval voor de omgeving, dit als stadsgezicht. Het huis heeft een waardevol interieur met onder andere een schouwversiering met een schilderij van Jan Garemyn (1712-1799). Interessant om weten : In deze woning werden in 1958 filmopnames gemaakt voor “The nun’s Story”, een film met Audry Hepburn. De film kreeg zes oscar-nominaties.

We stappen verder langs de Spinolarei en komen aan de rechterzijde de eeuwenoude Koningsbrug tegen. Wij zijn midden het middeleeuwse handelscentrum van de stad. Hier zou ooit de Spaanse generaal Ambrogio Spinola gewoon hebben. De straatnaam is sedert 1730 in gebruik maar een spoor van Spinola is nooit in Brugge gevonden. Voordien werd deze kade aan de reie de Houtbrekersdam genoemd

Aan de Koningsbrug heerste er een drukte van jewelste. De vele goederen die werden aangevoerd vanuit zee werden hier gelost en verhandeld. Vooral Engelse en Schotse lieden waren er actief. Tot 1891 lag hier een smalle ijzeren draai-brug waar de schepen voorbij voeren naar het centrum van Brugge.

Koningstr.

We zetten onze weg verder in de richting van het Jan van Eyckplein. Op de hoek van de Engelsestraat en de Spinolarei staat het huis “De drie Tulpen”. Hier woonde de Franse kunstschilder Jacques Le Flaguais. Na een zwerversleven over de hele wereld kwam hij in 1976 in Brugge terecht. Hij schilderde vooral werken in naïeve stijl. De stad kocht het werk “Brugs boeket” dat in het museum voor Volkskunde te zien is. Le Flaguais overleed in Brugge op 16 december 1986.

Voor ons zien we het Jan van Eyckplein, maar eerst even aandacht voor het huis met nummer 2. In dat huis woont de kalligraaf Brody Nuenschwander. Zijn werk is over de hele wereld verspreid. Bij de renovatie van zijn woning in 1993 ontdekte hij laatmiddeleeuwse muurschilderijen die dateren van omstreeks 1400. De woning is inmiddels beschermd.

We staan op de Sint-Jansplaats. In 1282 was er hier sprake van de Sint-Jansbrug. Onder die brug vloeide de rei, achter de huizen naar de Kraanrei en zo verder naar de Waterhalle op de Markt. Op deze plaats klopte het hart van het Middeleeuwse Brugge. In het tolhuis werden belastingen geïnd, en lastdragers of pijnders betaald. De Sint-Jansbrug noemde men ook Nieuwjaarsbrug, want met nieuwjaardag was er een speciale markt waar nieuwjaarsartikelen en snoep werd verkocht. In 1787 was de brug in slechte staat en werd ze gewoon afgebroken en de rei overwelfd.

Oudere Bruggelingen noemen het plein ook wel de patattenmarkt. Tot kort voor de eerste wereldoorlog werden er aardappelen verkocht. In 1856 werd er op het plein een standbeeld geplaatst ter ere van Jan van Eyck. In 1878 kwam er reeds een tweede beeld, ditmaal in brons van de hand van de Brugse beeldhouwer Hendrik Pickery.

Het huis met torentje dat het Jan van Eyckplein beheerst is de Poortersloge. Hier hielden de poorters, de kooplieden en de welstellende burgerij hun vergaderingen. Vanuit het gebouw had men een prachtig zicht op de rei waar men de zeilschepen de stad zag binnenvaren. Het gebouw dateert van omstreeks 1400 en was toen eigendom van “Het Gezelschap van de Witten Beer”. Later vestigde de Stedelijke Academie voor Schone Kunsten zich in het gebouw en nog later het Rijksarchief. De Poortersloge kreeg ook met brand af te rekenen op 29 januari 1755.

We verlaten het Sint-Jansplein via de Academiestraat, dus rechts van de Poortersloge en stappen richting Theaterplaats.

Tegen de hoek van de Sint-Jansplaats staat er in de gevel van de Poortersloge een beeldje, de oudste burger van Brugge, “Beertje van de Loge”. Het beertje werd er geplaatst met toelating van het Brugse stadsbestuur in 1417.

Waarom een beer? Het Ridderlijk en edel Gezelschap van den Witten Beer” had zich een beer tot zinnebeeld gekozen. De beer komt immers voor in het stadswapen van de stad en werd in het verleden ontelbare keren gebruikt als symbool op drukwerken, in krantentitels, op affiches, logo's, enz...

Vandaag, wordt de beer nog steeds gebruikt als symbool of mascotte. Zoals op al de thuiswedstrijden van Club Brugge.

Het Gezelschap van de Witten Beer organiseerde steekspelen. Het meest schitterende was dat die tussen 3 en 11 juli 1468 plaats vond op de Markt. Het “Steekspel van de Gouden Boom” naar aanleiding van het huwelijk van Karel de Stoute met Margaretha van York. Dat steekspel werd nog eens overgedaan als toeristische attractie in 1907 en 1974. Het “Beertje van de Loge” kreeg met de jaren ook nog andere functies. Zo werd het in het verleden regelmatig gekleed naar aanleiding van een of ander merkwaardig gebeuren. In vroegere verkiezingspamfletten werden vele slogans en zelfs scheldwoorden in de mond van 't Beertje van de Loge gelegd.

Op de Jan van Eyckplaats was tot na de 2de wereldoorlog de Brugse brandweer gevestigd. Nadien was tot 1986 de stadsbibliotheek er in onder gebracht.

De Academiestraat noemde vroeger de Zouterstraat verwijzende naar ene Cantin Souter die er woonde. Andere bekende inwoners van de straat zijn onder andere Julius Sabbe, voorvechter van de haven van Zeebrugge, Juliaan en Samuel De Vriendt, die de gotische zaal van het Brugse stadhuis van wandschilderijen voorzagen, stadsarchitect Karel De Wulf en nog enkele andere Bruggelingen.

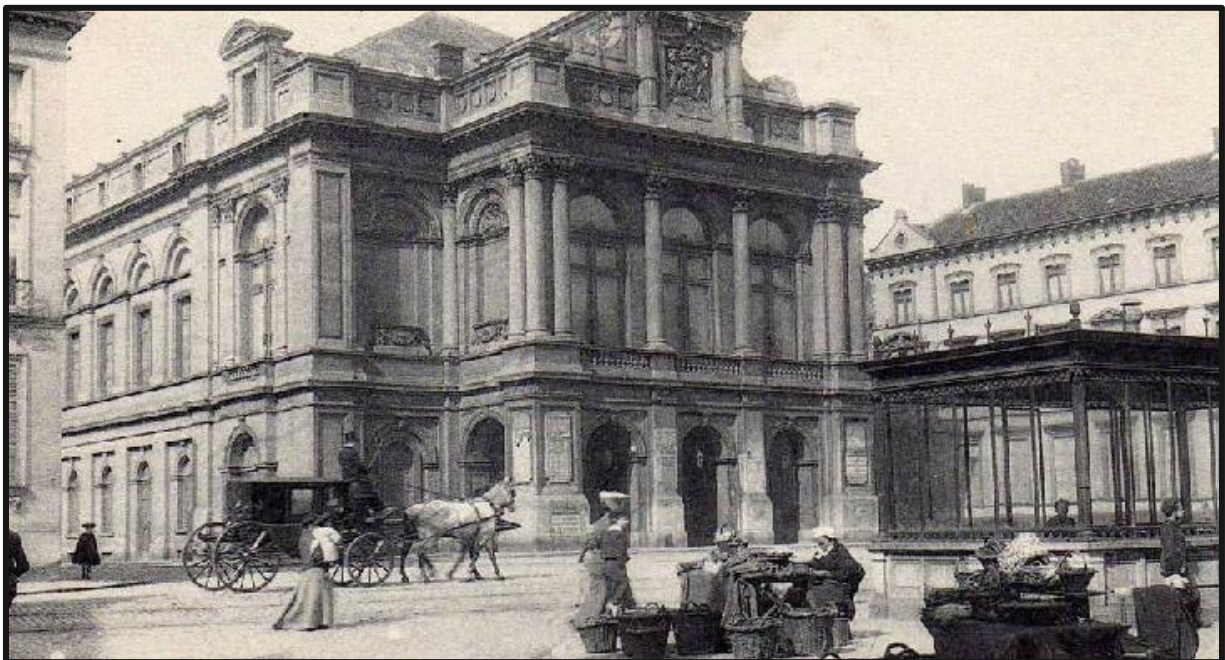
We zijn op de hoek van de Academiestraat en de Vamingstraat. Oudere Bruggelingen spreken van de Theaterplaats of Schouwburgplaats. Maar geen van beide benamingen bestaan. Op de hoek van de Academiestraat in nummer 1 is thans het restaurant “de Florentijnen” gevestigd. De naam is goed gekozen, want in dat huis was rond 1420 de Florentijnse loge gevestigd. Het huis veranderde veel van eigenaar. De laatste jaren was het een kachelhandel en een schilderszaak. In 1948 was de kledingzaak Van Wambeke er gevestigd.

Hier staan we in het financiële hart van Brugge en zelfs van Europa. Vele landen hadden hier hun loges of naties van waaruit ze handel dreven. In de hoek rechts staat het huis “ter Beurze” -thans Brugse radio- genoemd naar de gelijknamige familie. Het begrip “beurs” blijkt van deze familienaam afgeleid. Het gebouw dateert uit 1285

Links de Genuese Loge of Saaihalle. Dat pand heeft vele uitbatingen gekend. Het was café, cinemazaal, bibliotheek, bankinstelling, privé woning en nog meer. De Duitse bezetter maakte er zowel magazijn als bierhuis van ! Rond 1860 werd het -dank zij protest- van de sloop gered. Architect Alleweireld wilde het slopen en de ruimte inpalmen voor de bouw van de schouwburg. Thans is het gebouw in gebruik als “Frietmuseum” nadat de vorige eigenaar -Fortis- het renoveerde.

We gaan links, richting Markt, voorbij de bushalte van De Lijn tot op de hoek van het volgende straatje aan de linkse straatkant : het Kraanplein.

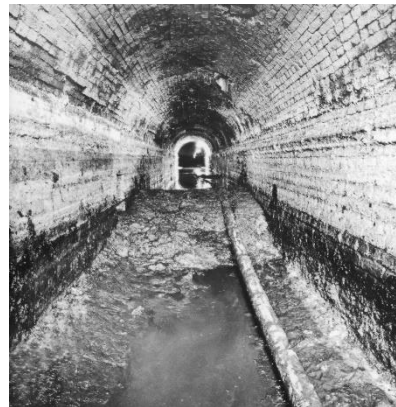

Op de grond ligt een plaat die een bladzijde uit de opera Papageno voorstelt, Het is werk van Jef Claerhout. Hier stond tot omstreeks 1950 een smeedijzeren tramhokje. Met het verdwijnen van de stadstrams verdween jammer genoeg ook het tramhokje.

We stappen het straatje in, richting Kraanplein. Hier stond de grote kraan waarmee de goederen uit de schepen gelost werden. Op deze plaats werd vooral wijn aan land gebracht en gekeurd.

Reeds in 1292 stond op het Kraanplein de stadskraan waarmee goederen werden gelost uit de platbodems die op de rei tot daar konden varen. Op schilderijen van Hans Memling, Pieter Pourbus en andere meesters is de kraan te zien. Voornamelijk wijn werd er gelost. De wijn werd gekeurd door monniken die daar een speciaal privilege voor hadden. De kraan werd door mankracht in beweging gebracht.

De rei loopt onder het Kraanplein in een grote gemetste stenen koker in de richting van de Markt, naar de vroegere Waterhalle.

We verlaten het Kraanplein en stappen het Sint-Jansplein op. In het midden pronkt een pomp uit 1786. De pomp was tot in de tweede wereldoorlog nog in dienst.

Het Sint-Jansplein ontleent zijn naam aan de gelijknamige kerk die er tot 1786 stond. Een van de zes grote wijken waar de stad tijdens het ancien regime was in ingedeeld heette het Sint-Janszestendeel. Opgravingen in 1990 brachten een veldstenen muur aan het licht die ooit tot de oude Sint-Janskerk behoorde.

Links voor ons, op de hoek met de Sint-Jansstraat staat huis De Croone. Nu is er het privé “Chocolademuseum”. De eigenaar van het pand heeft een chocoladebedrijf. Het pand dateert van omstreeks 1500. Oorspronkelijk was het een wijntaveerne maar sinds de 19de eeuw was er zowat van alles in gevestigd. Een pasteibakker hield er winkel maar ook een meubelmaker kwam er terecht. Na de eerste wereldoorlog kocht de stad het gebouw en gebruikte het voor de dienst van de werklozensteun. De tweede wereldoorlog bracht heel wat armoede en problemen onder de bevolking. Daarom werd het huis De Croone ook ingericht als een soort sociaal huis waar behoeftige inwoners terecht konden voor een goedkope maaltijd of een kom soep.. In de volksmond werd het lokaal schertsend “De droge ko” genoemd. Men kon er immers geen alcohol verkrijgen !

Uiteindelijk kwam “De Croone” in het bezit van een bank. Toen nog Gemeentekrediet van België, die het grondig restaureerde en er een filiaal in onderbracht. Vervolgens werden het kantoren en nadien een centrum voor personeelsopleiding. Tot met de moderne wijze van bankieren het gebouw overbodig werd en uiteindelijk door de bank werd afgestoten en verkocht aan de heer Van Belle, dezelfde eigenaar van de Saaihalle. Ook hier maakte hij een museum van.

Het Sint-Jansplein had ook een belangrijke marktfunctie. In 1742 was er op het plein een groentemarkt. Nog geen 100 jaar later verhuisde ook de vleesmarkt met kippen en varkensvlees naar het Sint-Jansplein. Geleidelijk kwamen er ook koeien, schapen en hoornvee. Tot 1970 was er op het plein nog kleinvee er gevelde te koop.

Rechtover de pomp van het Sint-Jansplein, op de hoek met het Kraanplein zie je de statige gevel met huisnummers 5-7. In 1720 wordt het pand verhuurt aan Mary-Ann van Outryve die in het huis een handel van Chinese artikelen begint. In juli 1745 ontvangt zij in haar huis de Franse koning Lodewijk XV. De bekende steendrukker Victor Daveluy heeft er een tijdje zijn atelier tot tafelhouder Médard De Buck in 1922 het gebouw huurt om er een feestzaal uit te baten. De Buck koopt het huis in 1935 en richt er een feestzaal in art-deco stijl in. In 1950 verkopen de opvolgers van Salon De Buck het complex aan R.T.T. die het inricht als kantoren en opslagplaats. De prachtige empire wenteltrap die centraal het gebouw siert wordt onherkenbaar verminkt en de vroegere feestzaal wordt in een ruïne herschapen.

Vanaf 1990 verlaat R.T.T. het totaal verloederde gebouw. Er wordt voor het pand een koper gezocht. Meerdere bouwprojecten worden ter goedkeuring voorgelegd. En het duurt tot 2005 tot er een bouwvergunning aan de nieuwe eigenaars wordt afgeleverd. Vandaag bestaat “House of Bruges” uit meergezinswoningen en een B&B.

Van het Sint-Jansplein gaan we in de richting van de Philipstockstraat en passeren huisnummer 14. Hier huist de school van “St-Leo Hemelsdale”. In 1574 kochten de Jezuïeten een eerste pand dat door uitbreiding steeds groter werd. In 1870 richtten de “Dames de Saint-André” er de school op. Heden paalt de school aan alle straten in de buurt. Een renovatie is nodig. In 1996 zijn reeds enkele delen beschermd.

We gaan de Wapenmakersstraat tot het einde en komen in de Philipstockstraat. Hier wandelen we links naar de Twijnstraat. Dit is een smal straatje in de hoek tegen de Mallebergplaats. In het begin van de straat woonde kunstschilder Leo Mechelaere.

Leo Mechelaere was op vroege leeftijd doofstom geworden en legde zich volledig op het schilderen toe. Hij is geboren in Brugge op 10 maart 1880 en was gehuwd met Irène Baert die in de naburige Philipstockstraat 'n winkel van fantasie- en decoratieartikelen uitbaatte. Mechelaere leefde van zijn schilderijen. Hij hield heel wat tentoonstellingen in diverse Brugse galerijen. Maar geremd door z'n handicap, heeft hij zich zelden buiten Brugge begeven. Hij schilderde ontelbare hoekjes van de stad. Enkele van zijn werken zijn in stadsbezit. Leo Mechelaere mag als een voorbeeld van de zogenaamde Brugse School genoemd worden. Hij overleed in op 6 oktober 1964 in de woning van zijn dochter in het Duitse Erlangen.

We wandelen de straat verder door. Rechts, op de hoek van de Kelkstraat zien we het grote, vervallen gebouw dat eigendom is van de excentriekeling Willy Retsin. Het pand dat al jaren te koop staat, dateert uit 1764 met elementen uit de 14de eeuw.

Retsin, een fanatieke Belgicist kwam in het nieuws toen hij in 2010 een aanvraag deed om een stelling tegen z'n gevel te plaatsen voor herstellingswerken. Aan die stelling bracht hij echter allerlei attributen aan die verwezen naar België. Hij noemde zijn gevel het grootste kunstwerk van het land. Er kwam heel wat volk naar het opvallende "kunstwerk", maar blijkbaar niet iedereen kon de aankleding van de gevel waarderen. Een mooi zicht was het niet. Dat was ook de mening van enkele inwoners uit de Twijnstraat. Zij spanden een proces aan. Het resultaat was dat het kunstwerk moest verdwijnen.

In het huis wordt ook de bar "Retsin's Luciferium" uitgebaat. In een interieur boordevol kitsch kan je in een mysterieuze, maçonnieke sfeer genieten van een drankje. De binnentuin van het huis is ingericht met enkele grafzerken. De gelagzaal is aangekleed met allerlei schilderijen waarop dikwijls verwezen wordt naar de dichter Edgar Allan Poe. Er hangt een retro-sfeer in de zaak, die alleen in het weekend open is. Retsin's Luciferium is een rariteit die meestal door toeristen en toevallige bezoekers wordt bezocht. Tenminste als de zaak geopend is. Aanbellen voor een bezoek is nodig.

We stappen de Twijnstraat tot het einde en gaan rechts via de Ridderstraat naar de Hoogstraat. Voor ons, staat de gevel van het hotel “The Peellaert”. Links naast het huis zie je een brandstraatje dat niet toegankelijk is voor het publiek.

Zo’n straatje diende om in geval van brand vlug bluswater uit de nabije rei te halen.

Eugène de Peellaert bouwde het huis in 1865. Hij was burgemeester van Sint-Andries en had meerder grote eigendommen op Sint-Kruis. Op het einde van zijn leven geraakte zijn status in verval. Zijn kleinzoon René de Peellaert was in 1911 de tweede voorzitter van voetbalclub Cercle Brugge. Hij overleed in 1927. De familie de Peellaert is na 300 jaar uitgestorven. De laatste mannelijke erfgenaam Maxime overleed in 1963 en in 1989 verdween de naam volledig met het afsterven van Denise de Peellaert.

De teloorgang van je moedertaal. Het is echt onbegrijpelijk dat de oude adellijke naam **de** Peellaert werd veranderd tot **The** Peellaert. Om Engelstalige gasten te vleien ? Om mee te heulen met de taalmode die alles in het Engels dwingt , Of uit domheid ? De benaming “The Peellaert” heeft in het Engels zelfs geen betekenis !

We stappen verder richting Burg. Aan onze rechterzijde passeren we het jeugdcafé “Charlie Rockets” Vandaag is het er zeer druk. Een verzamelplaats voor jongeren.

Sedert 1928 had het pand iets met cinema’s. In dat jaar werd cinema Hollywood er geopend, maar geen jaar later was de zaak weer dicht. In februari 1930 werd een nieuwe cinemapoging ondernomen en ging de Crosly Palace van start. Na de oorlog ging het een beetje op en af en in 1952 was het alweer gedaan met het cinema-avontuur. Maar op 9 januari 1954 was het heropening met “Ciné Memling” op de gevel.

De Memling was grondig aangepast naar moderne normen en had 900 zitplaatsen ! In 1967 werd Jackie De Vriendt de nieuwe eigenares van de Memling. Ze bracht grote namen naar de zaal. Haar huwelijk met de bekende TV- filmrecencent Jo Röpke was er niet vreemd aan. In 1971 werd Memling een deel van het Antwerpse concern Rex dat in 1993 failliet ging. Op 3 september sloot Ciné Memling na 65 filmjaren de deur.

Aan de overzijde van de Hoogstraat staat het hotel Casselberg. Het gebouw dateert uit de 14de eeuw. De eigenares was Yolande van Vlaanderen, dochter van Robrecht van Kassel. Van 1656 tot 1659 verbleef de Engelse koning Karel II er in ballingschap. De koning verbleef er in het geheim, maar had een eigen regiment samengesteld van 3.000 soldaten : The Grenadier Gards. Op 15 maart 1660 verliet hij Brugge en werd in z’n ambt hersteld als koning van Engeland. Het pand staat afgebeeld op de schilderij de Zeven Wonderen uit 1550 als “Huys De Zeven Torens”. Het bleef tot 1922 in het bezit van de familie van Ourtyve en werd aangekocht door de stad Brugge. In 1958 was het pand deel van een ruil met de Belgische Staat die er de R.T.T. in onderbracht. Deze dienst liet het pand leeggeplunderd achter. In 2010 was het gerenoveerd.

We gaan verder richting Burg en passeren aan onze rechterzijde het hotel Malleberg. Dit pand met huisnummer 7 heet “t Haentken” en had een bekende bewoonster. Of toch nu niet meer zo bekend ? Een woordje meer uitleg.

In 1925 stond de stad Brugge een premie toe van 8.418 Frank -in die tijd héél veel geld- voor de kunstige herstelling van het woonhuis nummer 7 in de Hoogstraat. De renovatie van de gevel werd als “nieuwbouw” ingeschreven. Van 1961 tot aan haar overlijden in 1983 woonde er de kunstenares Rachel Baes. Zij was de minnares van Joris Van Severen, de leider van het Verdinaso

Rachel Baes leerde in 1935 Van Severen kennen op een diner in Brussel. Het was liefde op 't eerste zicht.

Joris Van Severen was de zoon van notaris en burgemeester van Wakken Emile Van Severen. Het gezin was Franstalig. In de eerste Wereldoorlog bracht Van Severen het tot onderluitenant, maar werd in 1918 gedegradeerd wegens Vlaamsgezinde acties. In 1921 werd hij verkozen tot volksvertegenwoordiger en in 1931 stichtte hij een nieuwe beweging, het Verdinaso -Verbond van Dietsche Nationaal Solidaristen- .

Van Severen woonde in een herenwoning in Het Bourgoensch Cruyce, een pleintje nabij de Wollestraat. Op 10 mei werd hij, samen met vele anderen door de Belgische overheid op transport gezet naar Frankrijk. In Abbeville hield het konvooi halt en werden de mensen uit de wagon waar Van Severen in vertoefde opgesloten in de plaatselijke dorpskiosk. Die nacht van 19 op 20 mei werden 21 gevangenen uit de kiosk gehaald en tijdens een Duits bombardement door dronken Franse soldaten neergeschoten. Onder de slachtoffers Joris Van Severen en ook Jan Ryckoort, Louis Caestecker en Maria Ceuterick, allen uit Brugge.

Door het plotse overlijden van Van Severen was de passionele relatie van Rachel Baes afgebroken. Ze trok naar Parijs, legde zich toe op het schilderen en maakte kennis met het surrealisme. René Magritte schilderde in '47 een merkwaardig portret van haar. Rachel Baes stelde tentoon in Buenos Aires en New York. Ze ontmoette ook Jean Cocteau . In 1956 exposeerde ze in Parijs. Michel de Ghelderode gaf de inleiding. In 1961 kwam ze terug naar Brugge wonen in Hoogstraat 7, niet ver van het huis waar ooit haar geliefde woonde. Ze leefde teruggetrokken midden haar herinneringen en schilderijen. Nog één tentoonstelling volgde in 1976 in Galerie Isy Brachot in Brussel. Op 8 juni 1983 werd ze gevonden onderaan de trap in de inkomhal van haar woning; Volgens haar wens werd ze begraven in Abbeville, naast Joris Van Severen.

We vervolgen onze weg richting Burg. Maar eerst kijken we in het smalle, doodlopend steegje rechts naast het hotel Casselberg. Helemaal op het einde van dat steegje staat het huis De Caese. Het huis werd gebouwd rond 1763. De naam Huis De Caese doet vermoeden dat hier ooit een gevangenis heeft gestaan.

Na een hele rist aan eigenaars werd het pand in de 20ste eeuw gebruikt voor de burelen van de kinderrechtbank. Huis Die Case was toen eigendom van stad Brugge. Het is bekend dat een woning die gebruikt wordt om kantoren in te vestigen het altijd zwaar te verduren krijgt. Ook hier is dat het geval. In 1988 wordt de inmiddels verloederde woning verkocht aan de toenmalige Bank van Parijs en de Nederlanden, thans BNP-Paribas die het grondig restaureerde. Bij die restauratie ontdekte men een verborgen ruimte die als “chambre de la maîtresse” wordt benoemd. Pikante en minder pikante veronderstellingen werpen zich op. Was het kamertje een geheim liefdeskamertje ? Was het een lokaaltje voor het personeel ? Het blijft gissen.

In 2008 kocht het havenbestuur MBZ het huis met de bedoeling een vaste stek te creëren voor het organiseren van meetings en ontvangsten in de Brugse binnenstad.

We stappen naar de Burg, het hart van Brugge. Het plein wordt reeds vermeld in 851. In dat jaar werden schatten van de Gentse St-Pietersabdij naar Brugge in veiligheid gebracht voor de oprukkende Noormannen. Op het plein was de kerkelijke macht gevestigd (Sint-Donaaskerk – afgebroken in 1799), de rechterlijke macht (landhuis Brugse Vrije – tot 1984 gerechtshof) en de burgerlijke macht (stadhuis).

Een schilderij van P. Ledoux uit 1751 met een prachtig zicht van de Burg. Links de Sint-Donaaskerk, rechts het stadhuis en het landhuis van het Brugse Vrije.

In 1376 legde graaf Lodewijk van Male de eerste steen van het huidige stadhuis. Er werd 55 jaar aan het gebouw gewerkt. Het uiterlijk van het gebouw geeft de vorm van een juwelenschrijn. Dat inspireerde ook de ontwerpers van andere stadhuizen, zoals dat van Leuven en Brussel. Het is het oudst bewaarde stadhuis van ons land.

In de gevel prijken 49 beelden. Ze stellen historische en bijbelse figuren voor. We weten uit stadsrekeningen dat Jan van Eyck minstens zes beelden polychromeerde. Tijdens de Franse revolutie werden bijna alle beelden vernield. Het duurde tot in 1968 tot -na heel wat polemieken- alle nissen weer waren bevolkt.

In een kleine bovenzaal staat een privilegekoffer uit de 14de eeuw met zeven sloten. De schepenen van de stad moesten dus met zeven leden zijn om de koffer open te maken. De Gotische bovenzaal is een indrukwekkende ontvangstzaal met houten overwelfing en prachtige aankleding met muurschilderijen die de geschiedenis van de stad tonen.

In 1887 teisterde een brand het gebouw, maar meer recentelijk, in de late avond van 30 oktober 1946 woedde er alweer brand. Het brandweerkorps van Brugge werd bijgestaan door de fabrieksbrandweer van de Gistfabriek. Maar ook vanuit Brussel kwam er een ploeg van 66 brandweerlieden met meerder bluswagens ter hulp. Uiteindelijk, tegen de ochtend was de brand onder controle. De archieven met de bevolkingsregisters uit vorige eeuwen liepen veel schade op.

Rechts, naast het stadhuis staat de Heilig-Bloedbasiliek uit 1139. Het gebouw is ouder dan het stadhuis. In 1923 werden de crypte en de kerk tot basiliek verheven.

De eigenzinnige pastoor Van Haecke was er van 1884 tot 1912 kapelaan. Volgens sommige bronnen werd de kapelaan door het bisdom naar de Heilig-Bloedkapel gedirigeerd voor z'n onhebbelijk gedrag. In 1872 had hij zichzelf de status van Kanunnik van Antiochië toegekend. Hij was die titel beloofd door de patriarch aldaar.

De kapel is bekend omdat daar de relikwie van het Heilig-Bloed wordt bewaard. Volgens de legende kwam de relikwie na een van de Kruistochten in 1204 naar Brugge. Vandaar de ommegang van het Heilig Bloed dat jaarlijks door de Brugse straten trekt.

Een merkwaardig man die met de Heilig-Bloedbasiliek verbonden was heet Pierre Aspeslagh. Hij was in de tachtiger jaren elf jaar conciërge van het museum en woonde er ter plaatse. Bij het begin van z'n museumloopbaan zorgde Aspeslagh voor heel wat animatie. Achter de kapel van het Heilig Bloed is er een piepklein tuintje. Precies groot genoeg om wat kartonnen dozen van zijn verhuis naar de Burg te verbranden. Opgeruimd staat netjes dacht de conciërge. Hij stak de dozen in brand, maar een voorbijganger merkte een zwarte rookpluim ! Genoeg voor 'n telefoontje naar de Brugse brandweer. Alarm, alarm : "De Heilig-Bloedkapel staat in brand!!". Voor de brandweer is zo'n noodkreet het sein om met loeiende sirenes en groot materiaal uit te rukken. Alles waar wielen onder staan wordt in de strijd gegooit ! Ten minuten later stond de Burg vol met brandweerwagens. Voor een paar kartonnen dozen ! En de conciërge, die is nu beter bekend als Pieter Aspe !

We kunnen uren op de Burg blijven staan en honderduit vertellen over Brugge's verleden. Maar het is tijd om verder te gaan.

We stappen naast het stadhuis door het overdekte Blinde Ezelstraatje. Dit is genaamd naar de herberg "Den Blinde Ezel" die op de Burg gevestigd was.

De Burg was eeuwen lang het hart van de stad. De Graaf van Vlaanderen verbleef er en de burgers vonden er bescherming.

De Burg werd afgesloten met vier poorten, genoemd naar de vier windstreken. Deze werden 's avonds gesloten. In de Blinde Ezelstraat is het hengsel van de "Zuidpoorte" nog te zien. Wie de sterk beveiligde Burg binnen of buiten wilde moest door een poort. De Blinde Ezelstraat had ook nog een andere betekenis. Was het niet door dat straatje dat vele jongelieden, verblind door de Amor en aan de arm van hun lief naar het stadhuis stapten om er te trouwen? daarom werden zij "Blinde Ezels" geheten! Met één pennentrek waren zij voorgoed hun vrijheid kwijt!

We stappen over het Blinde Ezelbruggetje en gaan direct naar rechts. Hier staan we op het Huidenvettersplein. Vroeger noemde het plein de Huidenvettersdam. In 1302 was er reeds sprake van deze benaming.

Huiden waren in de vroege middeleeuwen een uiterst geliefde grondstof en werden gebruikt voor zowat alles en nog wat. Ook wijn werd in wijnzakken verhandeld. Maar de huiden moesten bewerkt worden. Pas nadien konden er riemen en tassen van gemaakt worden. Het bewerken van huiden tot leder was een vuil, stinkend werk. Soms werden gevangenen en gestrafte lieden ingeschakeld om in de leerlooierij te gaan werken. Het pleintje werd zelfs een tijd met twee poorten afgesloten zodat de arbeiders er niet konden ontsnappen!

Nabij de Rozenhoedkaai, op de hoek van het huidenvettershuis zit een beeldje in de muur. Aan de uitdrukking van het stenen gelaat is het ongenoegen van het beeldhouwde mannetje af te lezen!

Ook de "stadsassysse" of ontvangstkantoor was op het plein gevestigd. Dus vroeger was dat pleintje niet de aangenaamste plek om in Brugge te vertoeven!

Als oudere Bruggelingen over 't plein spreken, hebben ze het over de Kleene Vismarkt waar sedert omstreeks 1830 een vismarkt doorging. Kleine vis werd er verkocht "per barretje" en niet per gewicht. Een barretje vis lag per zes stuks uitgestald op een plankje. Het was meestal sprout of haring. Ook minderwaardige vis was er te vinden. Meestal was het de armere bevolking die zich op de Kleene Vismarkt kwam bevoorraden. De betere -en duurdere- vis was voorbehouden voor de vismarkt.

We verlaten het Huidenvettersplein. Aan onze linkerzijde passeren we het terras van café “Klein Venetië”. Op zomerse dagen is het hier rijtje schuiven voor een plaatsje. Hier heb je ook zicht op een van de meest gefotografeerde plaatsjes van Brugge.

We stappen langs de Rozenhoedkaai in de richting van de O.L.V.-kerktoren die ons in de verte wenkt. Vroeger heette deze plaats de Zoutdijk. Het is pas sinds 1900 dat de naam Rozenhoedkaai in gebruik is. De naam komt van de stalletjes met rozenhoedjes die langs die straat stonden opgesteld en er te koop werden aangeboden aan de vele bedevaarders die naar de Heilig-Bloedkapel trokken.

Wie z'n “Zeven Werken van Barhartigheid” wil opfrissen moet huisnummer 1 en 2 bekijken. Waar nu de snoepzaak “Moeder Babelutte” is gevestigd zie je in de zeven boogveldreliëfs van de gevel de voorstelling van deze geboden.

Tot in 1972 hadden Joseph en Louis Fiers er een muziekhandel. De familie Fiers was gekend in de muziekwereld. Zo was vader Fiers de peter van zangeres Catherina Valente. In de winkel was een accordeon van 1.75 m de blikvanger. Fiers had een Big-Band. Joseph overleed in 1974, zoon Louis in juli 2014.

We steken de Wollestraat over aan de Johannes Nepomucenusbrug en gaan verder langs de rei. Rechts staat het beeld van de Heilige Nepomucenus uit 1767. Het is wellicht het oudste standbeeld van de stad. Sedert die dag draagt de brug zijn naam. De heilige is de patroon van de drenkelingen. Vroeger, sinds 1282 heette de brug de Eeckhoutbrug. In de periode van het Calvinistisch bestuur omstreeks 1580 werd de relikwie van het Heilig Bloed verstopt in het Huis Peres de Malvenda nabij de brug.

Er werd gezegd dat Brugse kinderen tot de jaren van verstand zijn gekomen als ze het woord “Johannes Nepomucenusbrug” zonder fouten in één keer kunnen uitspreken.

De Dijver is misschien wel de oudste straatnaam van Brugge. In de 11de eeuw kwam de kluizenaar Everelmus zich in de omgeving vestigen. Hij zou aan de basis gelegen hebben van de Eeckhoutabdij die inmiddels alweer verdwenen is. Bij de aanleg van de eerste stadsomwalling wordt een stuk Dijver als stadsomwalling gebruikt. In 1302 werd in documenten “up die Dievere” geschreven. Dijver heeft als heidense betekenis heilig water. Hier was de oudste bewoning van Brugge aanwezig.

Waar thans het hotel De Tuilleries is gevestigd woonde ooit de Spaanse edelman Peres de Malvinda. De oudste kern van het huis dateert van 1578. Omstreeks 1780 vond de relikwie van het Heilig Bloed hier tijdelijk onderdak. Het huis had verschillende eigenaars, tot het in 1987 werd ingericht als hotel. Interieurarchitect Pieter Posters tekende voor de inrichting. In 1991 werd het gebouw beschermd en in 1999 werd aan de achtergevel een veranda aan het pand toegevoegd. Bootjestoeristen vergapen zich aan de 756 kleine venstertjes van paars Venetiaans glas die de gevel sieren. De gebouwen er naast zijn sinds 1950 in gebruik door het Europacollege. Een eind verder in de straat, in de blauwe poort huist het Groeninghemuseum dat weldra een gevoelige uitbreiding zal ondergaan.

We stappen op het brede wandelpad langs de Dijver richting Gruuthusebrug. De bootjesuitbater die zijn steigers heeft net voor de brug, is de oudste bootjeshouder van de stad, Godfried Coucke. De zaak is gestart in zomer van 1906.

Het atelier van glazenier Coucke paalde aan de reien. Coucke bouwde een aanlegsteiger en verhuurde er bootjes. In 1914 waren er zes bootjesuitbaters. En toen was het oorlog. Na de tweede wereldoorlog kwam het toerisme volop op gang. Coucke zocht zich een nieuwe steiger en bootjesverhuur werd een begrip. Morgen verdwijnt mazout en varen de Brugse bootjes elektrisch. Vandaag kiezen het hele jaar door vele duizenden voor een rondvaart

We gaan de brug over en passeren voorbij de poort van het Paleis van de Heren van Gruuthuse. Lodewijk van Gruuthuse is de bekendste van de familie. Zijn voorvaderen maakten in de 13de eeuw fortuin, dankzij hun monopolie op de verkoop van gruuut. Gruut is, tot men hop begint te gebruiken, essentieel bij het brouwen van bier. Dankzij deze inkomsten kan Lodewijk er een erg luxueuze levensstijl op nahouden.

Lodewijk leeft in de 15de eeuw en is een van de opdrachtgevers voor de bouw van het huidige Gruuthusepaleis.

Zijn hof baadt in pracht en praal. Hij laat ook een rijk gedecoreerde bidkapel bouwen, die rechtstreeks van uit zijn paleis toegang geeft tot de O.L.V.-kerk.

Hij verzamelt en bestelt ook rijk versierde handschriften. Zijn bibliotheek was uniek en bevatte, naast handschriften ook boeken van de vooraanstaande Brugse drukker Colard Mansion. Zijn inkomsten stellen hem ook in staat een belangrijke politieke, diplomatieke en militaire rol te spelen.

Lodewijk van Gruuthuse is één van de uitvoerders van het testament van Maria van Bourgondië. Bij haar vroegtijdig overlijden komt hij tegenover Maria's echtgenoot, Maximiliaan van Oostenrijk, te staan. De kapittelvergadering van het Gulden Vlies beschuldigt hem van verraad en hij valt in ongenade. Nog voor er een uitspraak komt, overlijdt hij in zijn paleis in Brugge.

In 1875 koopt de stad Brugge het paleis om er de verzameling van de Oudheidkundige Genootschap in onder te brengen. Onlangs onderging het Gruuthusepaleis een grote renovatie. Op de binnenkoer kwam er nieuwbouw bij te pas. Dit ondanks heel wat tegenkantingen van conservatieve Bruggelingen en verenigingen.

We zijn op het Guido Gezelleplein. Rechts staat de pastoor-dichter, levensgroot gebeiteld door de Kortrijkse beeldhouwer Jules Lagae. Literatuur zat bij Gezelle in de familie. Zijn moeder is 'n jongere zus van Stijn Streuvels. Gezelle werd op 1 mei 1830 in de Rolweg in Brugge geboren. Toen hij 24 jaar oud was werd hij tot priester gewijd. In 1859 kreeg hij de titel van Erekanunnik van Jeruzalem. Eén jaar later was hij reeds onderdirecteur in het Engels Seminarie in Brugge om in 1865 tot onderpastoor benoemd te worden op de Sint-Walburgaparochie. Later werd hij onderpastoor in Kortrijk maar in 1899 kwam hij als directeur van het Engels klooster terug naar Brugge waar hij op 27 november overleed. Er wordt gezegd dat Gezelle 15 talen sprak.

Op 4 december 1899 -een paar dagen na zijn overlijden- nam de gemeenteraad unaniem de beslissing om de benaming Guido Gezellelaan toe te kennen aan een straat in de omgeving van de Smedenpoort. Pas in 1963 werd het plein waar het standbeeld staat het Guido Gezelleplein genoemd. Het monument ter ere van Gezelle werd op 4 mei 1930 onthuld door Koning Albert I en Koningin Elisabeth, dit naar aanleiding van de honderdste verjaardag van zijn geboorte. Het feest duurde 3 dagen. Voor de realisatie van het bronzen standbeeld werd 100.000 Frank voorzien.

De Onze-Lieve-Vrouwekerk staat plots voor u ! Er naast kijken is onmogelijk. Het is dan ook het hoogste bakstenen gebouw van ons land en met z'n 122 meter het tweede hoogst ter wereld. Alleen de St.-Martinuskerk in Landshut (D) doet er 10 meter bij. In 961 wordt er op deze plaats reeds een bidplaats vernoemd, die afhankelijk was van Sijsele en van Doornik. Rond de kerk was er oorspronkelijk een kerkhof. In de kerk is het marmeren beeld "Madonna met het Kind" van Michelangelo Buarnotti een van de belangrijkste kunstwerken. Het is het enige beeld van de Italiaanse kunstenaar dat tijdens z'n leven Italië heeft verlaten. In 1514 werd het kunstwerk aan de kerk geschonken. In de loop der geschiedenis werd zowel onder Napoleon -in 1794- als onder Hitler -in 1944- het beeld ontvreemd. De laatste maal werd het per toeval teruggevonden in een zoutmijn in Oostenrijk. Het duurde echter tot 1954 vooraleer het kunstwerk terug in Brugs bezit kwam.

Karel de Stoute (+1477) en zijn dochter Maria van Bourgondië (+1482) liggen beiden begraven in praalgraven in de O.L.V.-kerk. Beide kunstwerken worden jaarlijks door duizenden toeristen bezocht in het museale gedeelte van de kerk. In het graf van Maria van Bourgondië werd bij opgravingen in 1979 een loden doosje gevonden dat het hart zou bevat hebben van haar zoon Filips de Schone.

Tegen de zijkant van de kerktoeren werd in 1465 een opvallende kapel gebouwd. Deze wordt "Het paradijsportaal" genoemd. Het gebouw is opgetrokken in witte zandsteen, in de vorm van een schrijn. De kapel was eind de zeventiger jaren van vorige eeuw dermate vervallen dat er vraagtekens rezen omtrent de mogelijke restauratie ervan. In het paradijsportaal bevindt zich ook een doopkapel uit 1829 die dringend aan restauratie toe was. De Brugse architect Vermeersch ontfermde zich over de restauratie van het gebouw en bracht het werk tot een goed einde. Het paradijsportaal werd gered.

We naderen tot aan de hoek met de Mariastraat en gaan naar rechts, richting Simon Stevinplein. We stappen door tot aan de eerste straat links, de Pijpersstraat. Bijna de hele rechtse kant van de Mariastraat wordt ingenomen door de gebouwen van het Franciscus-Xaveriusinstituut beter bekend als de frères. Oudere Bruggelingen spreken nog van "de Sistjes". De broeders Xaverianen kwamen zich in 1839 in Brugge vestigen en gingen er van start met een school die een groot succes kende. De school richtte zich tot de burgerij. Tot aan het einde van de eerste wereldoorlog werd in de school in het Frans onderwezen. Vandaag zijn er geen broeders meer. Deze hebben -allen gepensioneerd- in 2016 een rustiger bestaan gevonden. Vroeger was er ook een internaat aan de school verbonden. Dat hield reeds op te bestaan in 1960. De gebouwen van de school zitten verweven in de buurt en palen aan alle omliggende straten en pleinen.

Voor ons ligt de Pijpersstraat met op het einde de poort van het Bisschoppelijk paleis. De naam Pijpersstraat komt reeds voor in 1300. Wellicht bedoelde men de straat waar een pijp of leiding in lag. Misschien liep in deze straat een van de primairste waterleidingen van de stad. We stappen tot aan de poort van het bisdom.

Het paleis van de Brugse bisschop heeft een inkompoort met allure. De poort staat er sedert 1738. In dat jaar kocht bisschop Van Susteren, die ook de “zonnebisschop” wordt genoemd wegens z’n luisterrijke levensstijl, het pand dat tot dan de naam “Hof van Pittem” had. Hij liet de poort bouwen en plaatste zijn wapenschild boven de deur. Hij vestigde in het gebouw het seminarie voor de opleiding van religieuzen.

Maar in 1786 liet de Oostenrijkse keizer Jozef II het seminarie sluiten. Toen de Franse bezetter het hier voor ’t zeggen had werd het voormalig paleis voor van alles gebruikt. Het werd ziekenhuis, magazijn en zelfs een kazerne werd er ondergebracht. Maar ook een gevangenis voor religieuzen vond er onderdak.

In 1834, na de heroprichting van het bisdom Brugge werd het uiteindelijk terug een bisschoppelijk paleis.

In het Brugse bisdom wordt een rijk archief bewaard. Er is daar zelfs een deel van de archieven van de vrijmetselaarsloges “La Parfaite Egalité” en van “La Réunion des Amis du Nord” verzeild geraakt.

Op 29 september 1938 had er in het bisdom een merkwaardig feit plaats. Het was een mistige dag. Je kon geen hand voor de ogen zien. Een Belgisch militair vliegtuigje was per vergissing boven Brugge terecht gekomen. Piloot Paul Versluys wist van geen kanten waar hij was en daalde om een beter zicht op de grond te hebben.

Hij had de O.L.V.-kerk niet gezien en raakt een van de vier hoektorentjes. Met een hels gekraak stortte het vliegtuigje neer.. in de tuin van het bisdom ! De ongelukkige piloot was op slag dood. Zijn navigator was gewond evenals een tweetal toevallige voorbijgangers. Zij werden naar het nabije Sint-Jansziekenhuis overgebracht.

Het bleek dat het vliegtuig vijf bommen aan boord had waarvan er vier werden terug gevonden. De vijfde, ontbrekende bom werd later bij hovenierswerken door de bisschoppelijke tuinier uit de grond gehaald.

De bisschop en de hele buurt hebben die dag vijf minuten geluk had !

We gaan de straat, links naast het bisdom in. De Goezeputstraat. Een honderdtal meter aan je linkerkant is er een paar jaren geleden ‘n doorgang in de muur gemaakt. Boven het poortje staat “Oud Sint-Janshospitaal”. Hier moeten we zijn.

Na een paar meter gaan we rechts, voorbij een gerestaureerde kruisweg in de richting van de parking.

Alle ruimte die je hier ziet was tot 1978 volgebouwd met prefab-paviljoenen voor de uitbouw van het voormalige Sint-Janshospitaal. Zowel ziekenwagens, personeel, dokters, leveranciers als bezoekers moesten proberen hier een plaatsje voor hun auto te bemachtigen!

De verhuis naar het nieuwe hospitaal op Sint-Pieters begon in december 1976. De afdeling pediatrie kwam als eerste aan de beurt. Na bijna twee jaar verhuizen was het ziekenhuis in 1978 volledig overgebracht naar de nieuwe locatie.

Er volgde een lange leegstand van de oude ziekenzalen. Ideeën werden ontwikkeld, voorgelegd en meestal even vlug weer afgekeurd. Plannen voor een ondergrondse parking kregen van de hele buurt heel wat tegenwind. De hele site wacht op een definitieve bestemming.

Bij het buiten stappen uit Oud Sint-Jan komen we in St.-Jan-in-de-Meers terecht. De oude huisjes aan de linkse straatkant zijn allemaal vervangen door nieuwbouw.

Vele huizen in de Oostmeers en in het verbindingsstraatje met de Westmeers, Sint-Jan-in-de Meers waren ingenomen door het magazijnen van Pharmacie Central, een groothandel voor artikelen voor de medische sector. Het magazijn paalde aan de huizen in het Bakkersstraatje. Een wir-war van in elkaar lopende huizen. Er werkten een twintigtal bedienden en werknemers.

Op vrijdag 11 augustus 1967 ging het mis. Een werknemer liet een buikfles met een sterk ontvlambaar product vallen. In een wenk stond het magazijn in lichte laaie! De opgestapelde voorraad ether en alcohol waren uiterst gevaarlijk. De brandweer rukte uit. De druk op de persleidingen was te laag. Er was tekort aan personeel. Rechtover de brandhaard, naast het moederhuis vormde de kaarsengieterij Van Lancker een gevaar voor overslaan van de brand. Daar lag veel parafine opgestapeld. Het hele huizenblok brandde af. De Pharmacie Central verdween uit de binnenstad. De lege ruimte werd een tijdje als parking gebruikt. Tot de nieuwbouw er kwam.

Een paar stappen verder brengt ons naar de start van de wandeling op 't Zand.

Met deze wandeling wilden wij u wat verrassende en voor sommigen onbekende hoekjes van de stad laten zien.

Nog eens leveren wij -ongewild- het bewijs dat er te voet véél meer te zien is dan op elke andere manier !

We haalden onze informatie uit diverse publicaties over Brugge en uit eigen archief. Informatie uit de zesdelige reeks “Van Academiestraat tot Zwijnstraat” van auteur Chris Weymeis was zeer waardevol.

Voor Brugge-liefhebbers is deze reeks erg aanbevolen.

Denis Vermeire, mei 2020
Brugse Metten Wandelclub

